

XÂY DỰNG TIÊU CHUẨN ĐÁNH GIÁ HỌC PHẦN BÓNG RỔ CHO SINH VIÊN HỌC VIỆN NÔNG NGHIỆP VIỆT NAM

ThS. Lê Trọng Động¹; ThS. Nguyễn Văn Toàn²; ThS. Nguyễn Anh Tuấn³

Tóm tắt: Bóng rổ là một trong mười một học phần tự chọn của sinh viên Học viện Nông nghiệp Việt Nam. Qua khảo sát, thống kê, đánh giá kết quả bài lý thuyết trắc nghiệm giữa kỳ và bài thi thực hành kết thúc học phần của sinh viên cho thấy chưa phản ánh được đầy đủ các mặt học tập của họ. Nghiên cứu sử dụng 4 phương pháp và đã xây dựng, chọn lựa được 4 tiêu chuẩn giá khách quan, chính xác kết quả học phần tự chọn Bóng rổ của sinh viên Học viện Nông nghiệp Việt Nam.

Từ khóa: Học phần, bóng rổ, tiêu chí, đánh giá kết quả, kiểm tra-thi, Học viện Nông nghiệp Việt Nam.

Abstract: Basketball is one of the eleven elective modules of students of the Vietnam National University of Agriculture. Through surveys, statistics, and evaluation of the results of the mid-term multiple-choice theory test and the practical test at the end of the module, it shows that it does not fully reflect their learning aspects. The research uses 4 methods and has developed and selected 4 objective and accurate price standards for the results of the Basketball elective module of the Vietnam National University of Agriculture.

Keywords: Modules, basketball, criteria, result evaluation, test-exam, Vietnam National University of Agriculture.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Bóng rổ là một trong những môn thể thao phát triển mạnh mẽ trong thời gian gần đây, là học phần giáo dục thể chất (GDTC) tự chọn được yêu thích trong Học viện Nông nghiệp Việt Nam (HVNNVN). Chương trình giảng dạy học phần Bóng rổ trong Học viện cũng được đổi mới cho phù hợp với thực tế phát triển của môn Bóng rổ, nhu cầu học tập, rèn luyện của sinh viên, đảm bảo các mục tiêu đào tạo. Trong quá trình giảng dạy, chúng tôi nhận thấy kết quả kiểm tra-thi đánh giá nội dung lý thuyết và thực hành của sinh viên chưa phản ánh được đầy đủ khả năng học tập của sinh viên. Do vậy, ảnh hưởng không nhỏ tới kết quả học phần Bóng rổ. Thông qua đánh giá thực trạng các bài kiểm tra lý thuyết và thi thực hành cuối học phần Bóng rổ, kiểm định các mục tiêu môn học, chúng tôi nhận thấy cần phải điều chỉnh, xây dựng lại các tiêu chuẩn đánh giá phù hợp để đảm bảo kết quả kiểm tra phản ánh được đầy đủ năng lực học tập của sinh viên đúng với mục tiêu đề ra.

Các phương pháp nghiên cứu được sử dụng: phân tích và tổng hợp tài liệu; phỏng vấn, tọa đàm; thực nghiệm và toán thống kê.

Bảng 1. Bảng phân phối nội dung thời lượng học phần Bóng rổ của sinh viên HVNNVN

Học phần	Số tín chỉ	Thời gian				
		Tổng	Lý thuyết	Thực hành	Thảo luận trên lớp	Bài tập trên lớp
1	1	30	6	22	1	1

1, 2, 3: Trung tâm Giáo dục thể chất và Thể thao - Học viện Nông nghiệp Việt Nam

2. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ BÀN LUẬN

2.1 Thực trạng nội dung chương trình học phần Bóng rổ tại HVNNVN

Chương trình môn học GDTC của HVNNVN gồm 90 tiết, tương ứng 03 tín chỉ. Trong đó có 01 tín chỉ bắt buộc và 02 tín chỉ tự chọn. Phân bổ thời gian chi tiết của học phần được trình bày ở bảng 1.

Qua bảng 1, phân bổ thời lượng và nội dung chi tiết của học phần được trình bày cụ thể như sau:

- Lý thuyết (4 tiết): Giới thiệu hệ thống các kiến thức cơ bản về lịch sử môn Bóng rổ. Thực hiện và củng cố các kiến thức cơ bản về lý luận và các phương pháp giáo dục thể chất (GDTC), vệ sinh học Thể dục Thể thao (TDTT), y học TDTT

- Thực hành: (24 tiết): Thực hành sự hiểu biết các phương pháp tổ chức tập luyện, huấn luyện thi đấu môn Bóng rổ. Vận dụng được các điều luật thể thao cơ bản môn Bóng rổ. Có kỹ năng tổ chức, tập luyện và thi đấu các môn thể thao trong phạm vi chương trình môn học. Hiểu được kỹ năng tổ chức tập luyện môn Bóng rổ. Củng cố, vận dụng được kỹ năng tổ chức tập luyện môn Bóng rổ.

- Thảo luận trên lớp: (1 tiết): Thảo luận, trao đổi, làm rõ các kiến thức cơ bản và điều luật cơ bản trong

thi đấu Bóng rổ.

- Kiểm tra giữa kỳ (bài tập trên lớp): (1 tiết): Đánh giá kiến thức cơ bản và điều luật cơ bản trong thi đấu Bóng rổ.

- Thi kết thúc: (2 tiết, ngoài giờ): Đánh giá hiệu quả của quá trình tập luyện các kỹ thuật cơ bản dẫn, chuyên-bắt bóng, ném rổ tại chỗ và di động.

2.2. Thực trạng tiêu chuẩn và kết quả kiểm tra đánh giá học phần Bóng rổ

2.2.1. Thực trạng tiêu chuẩn đánh giá học phần Bóng rổ

Tiêu chuẩn đánh giá học phần (giữa kỳ và thi kết thúc học phần) đang được Bộ môn GDTC áp dụng trong các khóa học hiện tại, cụ thể:

* *Tiêu chuẩn đánh giá kiểm tra (giữa kỳ)*

- Hình thức: Trắc nghiệm 10 câu hỏi trong vòng 10 phút,.

- Nội dung: Lí thuyết kỹ thuật chuyên môn và điều luật cơ bản Bóng rổ

* *Tiêu chuẩn đánh giá thi kết thúc học phần (thực hành) được trình bày tại bảng 1.*

Yêu cầu:

1. Ném rổ 1 tay trên cao tại vạch ném phạt (nam), tại vạch 5.0m (nữ) liên tục 5 lần (quả). Thực hiện đúng kỹ thuật, không phạm luật.

2. Dẫn bóng qua cọc, 2 bước ném rổ 1 tay trên

cao góc 45° thực hiện 5 lần (quả) (Nữ). Dẫn bóng vượt qua 4 chướng ngại vật - nhảy dừng bắt bóng - chuyên bóng 2 tay trước ngực - động tác giả - di chuyển nhận bóng 2 bước ném rổ 1 tay trên cao góc 45° thực hiện 5 lần (quả) (Nam). Thực hiện đúng kỹ thuật, đủ động tác, không phạm luật.

Qua các tiêu chí của từng tiêu chuẩn đánh giá của học phần cho thấy: nội dung còn chung chung, thiếu cụ thể và cứng nhắc. Cần xem xét đến nhiều yếu tố ảnh hưởng và kết quả của toàn bộ quá trình học tập học phần Bóng rổ (30 tiết) của sinh viên Học viện.

2.2.2. Thực trạng kết quả kiểm tra đánh giá học phần Bóng rổ

Nghiên cứu đã tiến hành thống kê, phân tích kết quả học phần Bóng rổ của sinh viên HVNNVN. Kết quả được trình bày tại bảng 2.

Kết quả ở bảng 2 cho thấy:

- Tỷ lệ sinh viên xếp loại Kém chiếm tỷ lệ cao nhất là học kỳ 1 năm học 2022-2023 với tỷ lệ 35%.

- Tỷ lệ sinh viên xếp loại Trung bình chiếm tỷ lệ cao nhất 35,6% tại học kỳ 1 năm học 2021-2022.

- Tỷ lệ sinh viên xếp loại Khá, Giỏi chiếm tỷ lệ cao nhất tại học kỳ 2 năm học 2021-2022.

Để có thêm căn cứ thực tiễn đánh giá hiệu quả công tác kiểm tra đánh giá kết quả môn học Bóng rổ cho sinh viên HVNNVN. Đề tài đã tiến hành nghiên

Bảng 1. Tiêu chuẩn đánh giá thi kết thúc học phần (thực hành)

Nội dung	Điểm										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ném rổ 1 tay trên cao 5 lần (quả)	Đúng kỹ thuật nhưng chạm rổ, không vào			1		2		3		4	
Tiêu chí đánh giá kỹ thuật	Động tác còn rời rạc, còn có động tác sai		Động tác bị giật cục, chia tách		Động tác còn thiếu tính nhịp điệu		Động tác có tính nhịp điệu		Động tác có tính thẩm mỹ		
Dẫn bóng qua 4 cọc, 2 bước ném rổ 1 tay trên cao góc 45° thực hiện 5 lần (quả)		1		2		3		4		5	
Tiêu chí đánh giá kỹ thuật	Động tác còn rời rạc, có động tác sai, thiếu, phạm luật		Động tác bị giật cục, chia tách, không phạm luật		Đủ, đúng động tác, còn thiếu tính nhịp điệu		Đủ, đúng động tác, có tính nhịp điệu		Đủ, đúng động tác có tính thẩm mỹ		

Bảng 2. Thực trạng kết quả học tập môn học Bóng rổ của sinh viên HVNNVN (n=200)

TT	Học kỳ/Năm học	Kết quả học phần (%)				
		Kém (điểm 1-4)	TB-Yếu (điểm 4.0-5.4)	TB (điểm 5.5-6.9)	Khá (điểm 7.0-8.4)	Giỏi (điểm 8.5-10.0)
1	Học kỳ 1/2021-2022	29	20,0	35,6	10	5,4
2	Học kỳ 2/2021-2022	26	23,0	30,5	13	7,5
3	Học kỳ 1/2022-2023	35	28,0	20,5	10	6,5

cứu xây dựng các tiêu chí đánh giá và phỏng vấn các giảng viên GDTC và giảng viên trực tiếp giảng dạy học phần Bóng rổ trong và ngoài Học viện để lựa chọn, điều chỉnh các tiêu chuẩn đánh giá môn học Bóng rổ.

2.3. Kết quả phỏng vấn các tiêu chí, các tiêu chuẩn đánh giá môn Bóng rổ

Để các tiêu chuẩn đánh giá có tính khách quan, chính xác chúng tôi tiến hành phỏng vấn lần 2 với 18 giảng viên GDTC trong HVNNVN với: ưu tiên 1 (rất quan trọng), ưu tiên 2 (quan trọng), ưu tiên 3 (ít quan trọng), kết quả thu được trình bày ở bảng 3.

Kết quả bảng 3 cho thấy: các tiêu chuẩn đánh giá lý thuyết và thực hành học phần Bóng rổ đều đạt mức ưu tiên 1 từ 80% trở lên.

Qua kết quả phỏng vấn chọn được:

* *Đánh giá bài lý thuyết:*

- Với 2 yêu cầu kiểm tra là:

Nội dung kiểm tra phải nằm trong chương trình học tập theo kế hoạch, đề cương được duyệt.

Nội dung kiểm tra cần bao gồm đầy đủ nội dung các phần kiến thức sinh viên được học.

- Với 3 nội dung kiểm tra, gồm:

Khái niệm, đặc điểm, tác dụng và lịch sử phát triển môn học Bóng rổ.

Nguyên lý, kỹ thuật và luật Bóng rổ.

Tổ chức thi đấu và phương pháp trọng tài Bóng rổ.

Hình thức thi: trắc nghiệm khách quan phù hợp với xu thế đánh giá của đào tạo đại học.

- Tỷ trọng nội dung của đề kiểm tra:

Khái niệm, đặc điểm, tác dụng và lịch sử phát triển môn Bóng rổ chiếm 30% tổng số điểm;

Nguyên lý, kỹ thuật và luật Bóng rổ chiếm 50% tổng số điểm;

Tổ chức thi đấu và phương pháp trọng tài chiếm 20% tổng số điểm;

- Cần cập nhật, bổ sung chỉnh sửa đề kiểm tra lý thuyết khi môn Bóng rổ thay đổi về luật.

* *Đánh giá nội dung thi kết thúc học phần (thực hành) gồm:*

- Tại chỗ ném rổ 1 tay trên vai cự ly 5,8m (5 lần/quả)

- Dẫn bóng hai bước ném rổ 1 tay trên vai góc 45

Bảng 3. Kết quả phỏng vấn lựa chọn các tiêu chí cụ thể cho từng tiêu chuẩn đánh giá môn Bóng rổ cho sinh viên HVNNVN (n=18)

TT	Tiêu chuẩn lựa chọn	Ưu tiên 1 (%)	Ưu tiên 2 (%)	Ưu tiên 3 (%)
I	<i>Yêu cầu và nội dung kiểm tra lý thuyết</i>			
1	Yêu cầu 1: Nội dung kiểm tra phải nằm trong chương trình học tập theo kế hoạch, đề cương được duyệt.	100	0	0
2	Yêu cầu 1: Nội dung kiểm tra cần bao gồm đầy đủ nội dung các phần kiến thức sinh viên được học	94,4	5,6	0
3	Nội dung kiểm tra 1: Khái niệm, đặc điểm, tác dụng và lịch sử phát triển môn học Bóng rổ.	88,9	11,1	0
4	Nội dung kiểm tra 2: Nguyên lý, kỹ thuật và luật Bóng rổ	100	0	0
5	Nội dung kiểm tra 3: Tổ chức thi đấu và phương pháp trọng tài Bóng rổ	83,3	16,7	0
II	<i>Hình thức kiểm tra lý thuyết</i>			
6	Kiểm tra trắc nghiệm	100	0	0
III	<i>Tỷ trọng nội dung của đề kiểm tra lý thuyết (trọng số 30%)</i>			
7	Khái niệm, đặc điểm, tác dụng và lịch sử phát triển môn Bóng rổ chiếm 30% tổng số điểm	100	0	0
8	Nguyên lý, kỹ thuật và luật Bóng rổ chiếm 50% tổng số điểm	100	0	0
9	Tổ chức thi đấu và phương pháp trọng tài chiếm 20% tổng số điểm	100	0	0
10	Bổ sung chỉnh sửa đề thi khi môn Bóng rổ thay đổi về luật	100	0	0
IV	<i>Nội dung thi kết thúc học phần thực hành (trọng số 60%)</i>			
11	Tại chỗ ném rổ 1 tay trên vai cự ly 5,8m (5 lần/quả), chiếm 50% tổng số điểm	100	0	0
12	Dẫn bóng hai bước ném rổ 1 tay trên vai góc 45 độ (5 lần/quả), chiếm 50% tổng số điểm	100	0	0

độ (5 lần/quả)

* *Phần đánh giá ý thức học tập áp dụng tỷ trọng 10% theo quy định chung của HVNNVN.*

2.4. Kết quả học tập môn Bóng rổ của sinh viên sau khi áp dụng các tiêu chí, các tiêu chuẩn đánh giá mới

Với các kết quả thu được (bảng 3) về việc xây dựng, chọn lựa các tiêu chí, tiêu chuẩn đánh giá học phần Bóng rổ. Sau khi áp dụng các tiêu chuẩn đánh giá học phần mới từ kết quả phỏng vấn vào thực nghiệm cho đối tượng nghiên cứu tại học kỳ 1 năm học 2024-2025. Kết quả thu được trình bày ở bảng 4.

Kết quả ở bảng 4 cho thấy: sau thực nghiệm các tiêu chuẩn đánh giá học phần Bóng rổ mới, kết quả cụ thể so với học kỳ 1 năm học 2022 - 2023 như sau:

- Tỷ lệ sinh viên xếp loại Kém đã giảm từ 35% xuống còn 6,0%
- Tỷ lệ sinh viên xếp loại Trung bình-Yếu đã giảm từ 28% xuống còn 6,0%.
- Tỷ lệ sinh viên xếp loại Trung bình tăng từ 20,5% lên 69,5%.
- Tỷ lệ sinh viên xếp loại Khá tăng từ 10% lên 16%.
- Tuy nhiên tỷ lệ sinh viên xếp loại Giỏi giảm từ 6,5% xuống còn 2%.

Như vậy về cơ bản các tiêu chuẩn đánh giá mới có tác động nhiều đến kết quả học tập học phần Bóng rổ thông qua kết quả thu được tại bảng 4. Tỷ lệ xếp loại Yêu, Kém đã giảm nhiều. Tuy vậy điểm Giỏi lại giảm, điều này cần phân tích, nghiên cứu và đánh giá thêm hiệu quả của các tiêu chí đánh giá học phần Bóng rổ mới.

3. KẾT LUẬN

Qua nghiên cứu đã lựa chọn được các tiêu chuẩn đánh giá kết quả học tập môn học tự chọn Bóng rổ cho sinh viên HVNNVN như sau:

Tiêu chuẩn 1: Kiểm tra bằng hình thức trắc nghiệm 10 câu hỏi

Tiêu chuẩn 2: Nội dung được kiểm tra đánh giá phải nằm trong nội dung chương trình học tập của sinh viên, phản ánh được đầy đủ nội dung các phần kiến thức (Khái niệm, đặc điểm, tác dụng, lịch sử phát triển môn Bóng rổ. Nguyên lý, kỹ thuật và luật môn Bóng rổ. Tổ chức thi đấu và phương pháp trọng tài Bóng rổ).

Tiêu chuẩn 3: Tỷ trọng điểm của các phần nội

dung kiểm tra: (trọng số 30% điểm học phần)

Khái niệm, đặc điểm, tác dụng và lịch sử phát triển môn Bóng rổ chiếm 30% tổng số điểm.

Nguyên lý, kỹ thuật và luật môn Bóng rổ chiếm 50% Tổng số điểm.

Tổ chức thi đấu và phương pháp trọng tài môn Bóng rổ chiếm 20% tổng số điểm.

Tiêu chuẩn 4: Đánh giá nội dung thi kết thúc học phần thực hành (trọng số 60% điểm học phần)

Tại chỗ ném rổ 1 tay trên vai cự ly 5,8m (5 lần/quả), chiếm 50% tổng số điểm

Dẫn bóng hai bước ném rổ 1 tay trên vai góc 45 độ (5 lần/quả), chiếm 50% tổng số điểm

Kết quả học phần thu được sau khi áp dụng các tiêu chuẩn đánh giá học phần Bóng rổ mới đã có ý nghĩa bước đầu với đối tượng sinh viên HVNNVN. Trung tâm GDTC và TTHVNNVN có thể ứng dụng các kết quả nghiên cứu vào công tác kiểm tra đánh giá kết quả học tập môn Bóng rổ cho sinh viên HVNNVN.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2015), Thông tư số 25/2015/TT-BGDĐT ngày 14-10-2015 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo Quy định về chương trình môn học Giáo dục thể chất thuộc các chương trình đào tạo trình độ đại học, Hà Nội.
2. Bộ môn Giáo dục thể chất, Trung tâm Giáo dục thể chất và Thể thao, HVNNVN (2021), Bộ đề kiểm tra giữa kỳ trắc nghiệm khách quan học phần Bóng rổ.
3. Dương Nghiệp Chí (2004), *Đo lường Thể thao*, Nxb TDTT, Hà Nội.
4. HVNNVN (2017). Quyết định số 251/QĐ-HVN ngày 08/02/2017 Quy định về dạy và học môn giáo dục thể chất.
5. Nguyễn Đức Văn (2001), *Phương pháp thống kê trong thể dục thể thao*, Nxb TDTT, Hà Nội.

Nguồn bài báo: Trích từ kết quả nghiên cứu của Đề tài “Nghiên cứu xây dựng tiêu chuẩn đánh giá kết quả học tập môn Bóng rổ cho sinh viên HVNNVN” năm 2024 của Trung tâm Giáo dục thể chất và Thể thao - HVNNVN.

Ngày nhận bài: 10/10/2024; Ngày duyệt đăng: 20/11/2024.

Bảng 4. Kết quả học tập môn học Bóng rổ của sinh viên HVNNVN sau khi áp dụng các tiêu chuẩn đánh giá sau thực nghiệm (n=200)

TT	Học kỳ/Năm học	Kết quả học phần (%)				
		Kém (điểm 1-4)	TB-Yếu (điểm 4.0-5.4)	TB (điểm 5.5-6.9)	Khá (điểm 7.0-8.4)	Giỏi (điểm 8.5-10.0)
1	Học kỳ 1/2024-2025	6,5	6	69,5	16	2